

Visie

4

Nieuwe dramaserie

Rembrandt en ik

Helpende Hollander in de gevangenis

ZATERDAG

Australian Open

9.00 uur, Eurosport
Via de internationale sportzender Eurosport zijn veel sportevenementen live te volgen. Zo ook de Australian Open in Melbourne, waar zaterdag de zesde speeldag wordt afgewerkt.

ZONDAG

Hartfalen

21.25 uur, Nederland 3
Valerio Zeno, presentator van *Je zal het maar hebben*, ontmoet Kevin (24), die met hartfalen kampt. Kevin gaat door het leven met een ICD, een ingebouwde defibrillator.

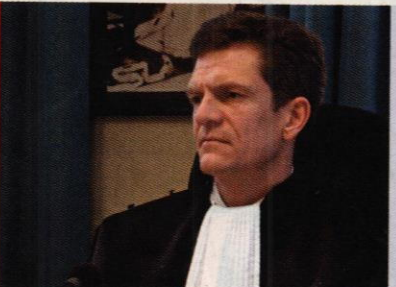
MAANDAG

OBA Live

19.02 uur, Radio 5
Steeds meer militaire taken worden uitbesteed aan private militaire organisaties. De directeur van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis maakt zich zorgen.

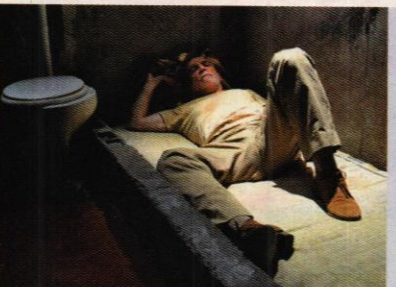
DINSDAG

De Rechtbank

22.30 uur, Nederland 1
Ouders Joke en Erwin krijgen van de rechter te horen of de onder-toezichtstelling en uithuisplaatsing – omdat ze hun kinderen verwaarloosd hebben – verlengd zullen worden.

WOENSDAG

Nazi Hunters: Barbie

21.00 uur, NGC
Klaus Barbie was als hoofd van de Gestapo in Lyon verantwoordelijk voor de dood van duizenden mensen. Na de oorlog waren Serge en Beate Klarsfeld vastbesloten hem te vinden.

DONDERDAG

Keukenprinses

16.35 uur, RTL4
Nigella Lawson legt in *Nigella Bites* uit hoe je een simpele, maar heerlijke maaltijd klaarzet en daar ook van kunt genieten. De Britse keukenprinses kookt in haar eigen huis.

VRIJDAG

Blood, sweat & luxuries

20.25 uur, Nederland 3
Zes Britse jongeren reizen naar Ghana, waar ze goud delven en een elektronische vuilnisbelt bezoeken. Op de vuilstort zien ze hoe kleine kinderen hun gezondheid op het spel zetten.

INHOUD

Tekenend	9
Perspectief	10
Column	11
Van de directie	13
Recent	18
Leef je geloof	25
Adrian/Beste EO	84
Hoe doet jij dat.nu	85
Alles Kids?!	88
Van binnenuit	90
Agenda	92
Puzzel/In de praktijk	93
Bijbel Open	94
Arie van der Veer/Colofon	95

COVER: Dinand van der Wal

ALLE MENSEN

God greep Bram Beute in z'n kraag

6

TELEVISIE

Helpende Hollander met liefde voor gevangenen

12

Al 31 jaar zet Jan Eerbeek zich als predikant in voor gevangenen en ex-gedetineerden. "Omdat iedereen erbij hoort in de wereld van God." Donderdagmiddag is hij te gast in het tv-programma Nederland Helpt.

Helpende Hollander met liefde voor gevangenen

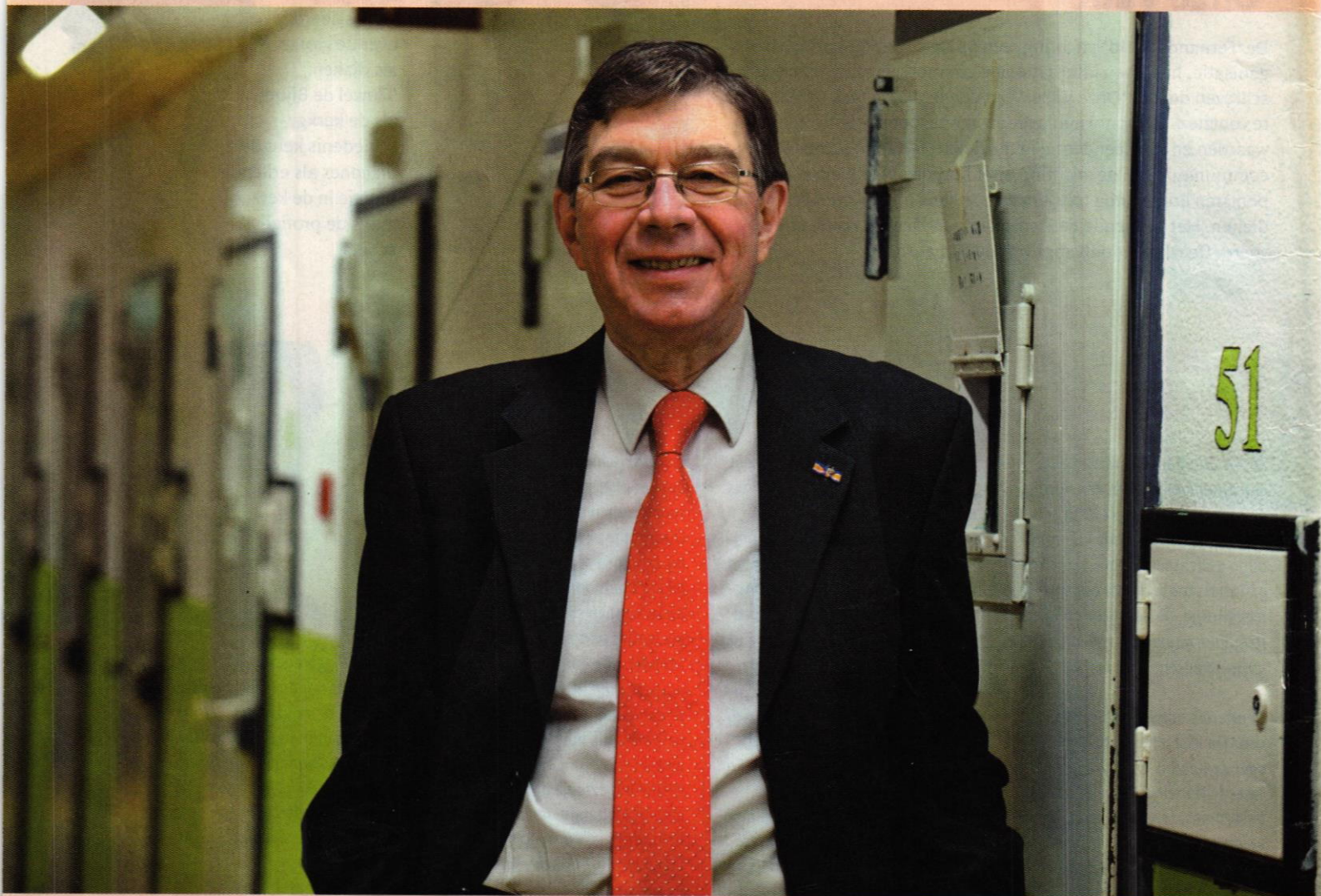
Momenteel is Jan (63) hoofdpredikant bij het ministerie van Veiligheid en Justitie. Als gevangenispredikant werkte hij een kleine twintig jaar in de gevangenis van onder andere Scheveningen en Vught. Daarnaast richtte hij in 1981 stichting Exodus op, die ex-gedetineerden helpt terugkeren in de maatschappij. Inmiddels zijn er in het hele land elf zogenaamde Exodushuizen te vinden, waar meer dan vierhonderd ex-gedetineerden knokken

om weer iets te maken van hun leven. "Iedereen hoort erbij in de wereld van God." Dat is de kern van zijn missie, en dat is ook wat Jan ooit naar de gevangenis bracht.

Herstel

"Ik had altijd al de bijzondere wens om predikant te worden. Het begeleiden van mensen en hen helpen bij hun geloofsvragen en zingeving sprak me aan. Ook

het feit dat iedereen er bij God toe doet, raakte me." In het werk in de gevangenis vond hij daarmee de ultieme uitdaging. "Het maakt voor mij de boodschap van het Evangelie nog scherper. Ondanks wat iemand heeft misdaan: hij hoort erbij." Een bijna tegennatuurlijke opstelling. Het lijkt in ieder geval niet te stroken met de steeds hardere houding die men tegenwoordig aanneemt tegenover criminelen. "In de samenleving groeit de vrees voor

Egypte

Terwijl het detectiepoortje er flink op los piept, word ik door een bewapende militair gefouilleerd en worden de rugzakken van de kinderen binnenstebuiten gekeerd. Ik sta met mijn handen omhoog, als ik op de witte muur voor me een vreedig tafereeltje zie afgebeeld: een man, een ezeltje met daarop een vrouw met een Kind. Drie vluchtelingen, ontsnapt aan een wrede machthebber, hun heil zoekend in het verre Egypte.

We bezoeken de koptische wijk in Cairo, een van de oudste wijken van de stad. Het is voor ons een oase van rust in deze hectische, chaotische wereldstad. Hier werd al in de eerste eeuwen van onze jaartelling het christelijk geloof beleden. Het kleine museum laat zien wat nog over is van wat eens een levendige geloofsgemeenschap was: uitgebeitelde kruisymbolen, afbeeldingen van de apostelen en een heel oude koptische bijbel. Gelukkig is nog steeds een groot deel van de Egyptische bevolking koptisch, maar ze hebben het zwaar te verduren in een land waar de radicalisering van de islam niet zonder gevolgen blijft. Met als voorlopig dramatisch hoogtepunt de moord op 25 kerkgangers op nieuwjaarsmorgen. Verschrikkelijk dat zulke dingen gebeuren, dat haat en geloofsfanatisme zulke uitwassen kent. Een foto in de krant raakte me: een afbeelding van Jezus, besmeurd met het bloed van de slachtoffers van de bomaanslag. Gelukkig werd de aanslag ook door grote delen van de islamitische gemeenschap veroordeeld. Tegelijkertijd mogen we onze ogen niet sluiten voor het gevaar van de radicale islam.

Terwijl we op weg zijn naar de uitgang van de wijk, de drukte van de stad in, denk ik aan het wonderlijke feit dat ons lot ligt in de handen van dat kleine Kind op die ezel, in handen van die Man aan het kruis. Kwetsbaar, zichzelf gevend. Wonderlijk dat God ervoor heeft gekozen dat we niet met geweld of door goede daden ons heil kunnen bewerken, maar dat Hij ons is voorgedaan door het liefste te geven wat Hij heeft: Zichzelf. Laten we bidden voor onze broeders en zusters wereldwijd, en dat wijzelf in Zijn voetsporen mogen blijven lopen.

Arjan Lock

criminaliteit. In eerste instantie moet daarom de aandacht ook uitgaan naar de slachtoffers hiervan. Daar wil ik heel duidelijk in zijn. Maar er staat ook in de Bijbel: 'Ik zat gevangen en jullie kwamen naar Mij toe' (Mattheüs 25:36, red.). In de gevangenis zie je de diepe gebrokenheid in de mens, maar ook het verlangen naar herstel."

Thuis

In de Bijbel vindt Jan genoeg redenen om zich in te zetten voor het herstel van juist die mensen die het voor zichzelf hebben verpest. "Denk aan het moment waarop Jezus op het dieptepunt van de gebrokenheid aan het kruis hangt tussen twee misdadigers. Een van hen zegt dan: 'Gedenk mij wanneer Gij in uw Koninkrijk komt.' En Jezus reageert: 'Heden zult gij met Mij in het paradijs

'In de gevangenis zie je de diepe gebrokenheid, maar ook het verlangen naar herstel'

zijn.' Daar zat verder niets tussen." Inmiddels zijn al honderden ex-gedetineerden door Exodus opgevangen en op weg geholpen. "Ik weet van veel mensen die in een Exodushuis hebben gezeten dat het leven hier diepe indruk heeft gemaakt. De eerste ex-gedetineerde die we opvingen, zei kortgeleden tegen mij dat hij voor het eerst het gevoel had ergens thuis te zijn. Het is zo belangrijk dat te kunnen bieden, óók voor mensen die weer terugvallen." Hij voegt eraan toe: "Ik geloof dat mensen zijn bedoeld om op te staan. Maar met diepe woorden alleen ben je er niet. Er moet hard aan gewerkt worden om uit die vaak complexe problematiek, die vicieuze cirkel te komen. Toch begint het bij de mensen zelf."

Wit gewaad

De geschiedenis van één gedetineerde heeft op Jan diepe indruk gemaakt. "Het was een criminele verslaafde, die steeds weer terugviel. Hij wilde wel stoppen en was daar heel enthousiast en gedreven over, zat zelfs in de kerkraad van de gevangeniskerk, maar viel steeds weer terug. Ik kwam hem vaak weer tegen in gevangnissen door het hele land. Vijftientig jaar hebben we contact gehouden. Tot hij in Epe was begonnen aan een nieuw opvangprogramma. Deze

keer van de gereformeerde gemeenten, in 'De Ontmoeting'. Op een dag belde hij mij op en vertelde dat hij zou worden gedoopt. Of ik ook kwam. Op de doopvragen antwoordde hij volmondig 'jazeker', waarna hij in een wit gewaad werd ondergedompeld. Ik stond daar en was diep geroerd. 'Zo is dan wie in Christus is een nieuwe schepping; het oude is voorbijgegaan, zie, het nieuwe is gekomen' (2 Korintiërs 5:17, red.). Die tekst kwam in me op. Dat is de diepe betekenis van herstel."

Nederland Helpt

In Nederland Helpt bezoekt Jan Eerbeek de gevangenis in Scheveningen waar hij jarenlang heeft gewerkt en gaat hij langs bij het eerste opvanghuis van Exodus in Den Haag. Hier spreekt hij met een ex-gedetineerde die werkt aan zijn terugkeer in de maatschappij. Verder bezoekt Jan een oude bekende die ondanks ondersteuning van Exodus toch weer vast zit. Ook dat is onderdeel van de realiteit. Deze gedetineerde is echter vastbesloten zijn tweede kans niet te verspelen. Hij schreef aan de kerkers van Nederland Helpt een brief en zou het leuk vinden antwoord te krijgen. De brief kunt u lezen op de website: www.nederlandhelpt.nl

TEKST: Boudewijn Drechsler
BEELD: Gert-Jan van der Tuuk

Stichting Exodus

Exodus biedt opvang en ondersteuning aan ex-gedetineerden en gedetineerden in de laatste fase van hun straf. Deze (ex-)gedetineerden kunnen terecht in een van de elf Exodushuizen verspreid in het land, of bij een maatschappij uit het 1600-koppige Exodus-vrijwilligersnetwerk. Daarnaast biedt dit vrijwilligersnetwerk hulp aan familieleden van (ex-)gedetineerden. Exodus werkt samen met onder andere Kerken met Stip. Deze kerken zetten zich speciaal in om ex-gedetineerden aansluiting te laten vinden bij een kerkgemeente. www.exodus.nl

no niet

Profiel Helpende Hollanders voor de nieuwe website

NB. Onderdelen met * verplicht in te vullen

Gegevens Profielhouder:

***Naam: Jan (J.D.W.) Eerbeek**

***Over mezelf:**

Werken vanuit de hoop

Ik ben met hart en ziel predikant van de Protestantse Kerk Nederland (PKN). Mijn hele ambtelijke loopbaan heb ik in het justitiepastoraat gewerkt. Ik werk vanuit de hoop dat er voor ieder mens perspectief is. Dat vind ik het grote geschenk van het evangelie.

Ik ben in de gevangenis gaan werken, omdat ik geloof dat ieder mens erbij hoort. Dat heb ik van mijn ouders meegekregen. Aansprekend in het evangelie vind ik de zorg voor mensen die kwetsbaar zijn. Dat kan ieder mens een keer zijn.

Het evangelie is heel actueel in de gevangenis. Je ziet er diepe gebrokenheid, maar ook het verlangen in ieder mens naar perspectief en herstel van het leven. Ook naar slachtoffers van misdrijven moet onze volle aandacht uitgaan, ook van de kerk. Slachtoffers kunnen blijvend de gevolgen van een misdrijf voelen.

Dieper gaan geloven

In de gevangenis ben ik dieper gaan geloven. Ik heb ervaren dat God aanwezig was als ik bad samen met een gedetineerde. In de kerkdiensten voelde ik Zijn aanwezigheid als we samen zongen en luisterden naar de Bijbelverhalen. En vooral ook als ik de zegen uitsprak. Ik heb gezien hoe mensen in verbondenheid met God staande bleven in een diepe crisis van het bestaan. Het geloof is een sterke kracht om tot herstel van het leven te komen. Daarbij kan een kerkgemeenschap van buiten van grote betekenis zijn, door zich het lot aan te trekken van gedetineerden tijdens en na de detentie. En door hen een geestelijk thuis aan te bieden.

Het gaat om herstel van het leven

Als hoofdpredikant zet ik in het beleid sterk in op herstelgericht pastoraat. Het gaat daarbij om aandacht voor het slachtoffer in het persoonlijk pastoraat. Ook de relaties van gedetineerden zijn hierbij in beeld. Verder draagt het justitiepastoraat in de kerntaken (kerkdiensten, gespreksgroepen en individuele gesprekken) bij aan een nieuwe oriëntatie en zingeving. Door de verbinding met nazorgprojecten (Exodus, Kerken met Stip) wordt de tijd

Er staat al een profiel op
+ hele CV.
Profiel
op website (p)

na de detentie voorbereid. Verder zijn de vrijwilligers die met de predikanten en pastores verbonden zijn van groot belang door het signaal dat ze geven dat voor hen gedetineerden erbij blijven horen.

Voor de gedetineerden zelf gaat het om de verwerking van wat is gebeurd en om een oriëntatie op de toekomst. Het gaat daarbij om de diepere dingen van het leven. Hoe je leven gelopen is, angst, twijfel, gevoelens van zelfverwijt, schuld en schaamte, eenzaamheid, verlangen naar vrijheid, verslaving, relaties, niet meer verder kunnen, de draad weer oppakken, hopen op toekomst. In mijn werk in de gevangeniskerk waren er altijd de uitersten van geen geloof meer in wat dan ook, tot weer opnieuw gaan geloven.

Meer informatie over het pastoraat in de gevangenis is te vinden op

www.gevangenispredikant.nl

Nazorg

Voor mij is de kerk in de gevangenis alleen dan geloofwaardig als er ook aandacht is voor de toekomst van de gedetineerden. Daarom ben ik in 1981 begonnen met de Stichting Exodus. Ik vond het aangrijpend dat veel gedetineerden gevangenis in gevangenis uit gingen. Binnen hadden ze veel steun van het pastoraat. Velen hadden dat ook nodig als ze vrijkwamen. Verder werd ik erdoor getroffen dat ik als predikant in destijds de zwaarste gevangenis van Nederland, Scheveningen, al snel de eerste gedetineerden zag binnenkomen die ik in de jeugdgevangenis had ontmoet. Met een aantal vrijwilligers en collega's begonnen we Exodus, een kleinschalig opvangproject voor ex-gedetineerden, twee dagdelen in de week geopend en gevestigd in een kelder onder een flatgebouw in Den Haag Moerwijk. Inmiddels is Exodus uitgegroeid tot een grote organisatie met 11 huizen voor begeleid wonen, verspreid door heel Nederland met professionele medewerkers en vrijwilligers. Zie ook www.exodus.nl

Politiek

Naast mijn werk als predikant was ik actief in de politiek. Voor het CDA zat ik in de gemeenteraad van Den Haag (1992 – 1994 en 1996-1998). Ik nam het initiatief tot maatschappelijk herstel voor kwetsbare groepen. Van 2002 tot 2006 was ik voorzitter van de afdeling Den Haag van het CDA.

Publicaties

Over het justitiepastoraat publiceerde ik twee boeken: **Een misdadiger is meer dan zijn delict** (Ark media, 2009) en **Handboek justitiepastoraat**, context, theologie en praktijk van het protestants en rooms-katholiek justitiepastoraat (Damon, 2009), redactie samen met prof. dr. A.H.M. van Iersel, hoofdaalmoezenier.

herbebe
met de justitie
de keuring (prover) = veld kee
en met de herbebe vj.

Ik ben met hart en ziel predikant van de Protestantse Kerk Nederland (PKN). Mijn hele ambtelijke loopbaan heb ik in het justitiepastoraat gewerkt. Ik werk vanuit de hoop dat er voor ieder mens perspectief is. Dat vind ik het grote geschenk van het evangelie.

Ik ben in de gevangenis gaan werken, omdat ik geloof dat ieder mens erbij hoort. Dat heb ik van mijn ouders meegekregen. Aansprekend in het evangelie vind ik de zorg voor mensen die kwetsbaar zijn. Dat kan ieder mens een keer zijn.

Het evangelie is heel actueel in de gevangenis. Je ziet er diepe gebrokenheid, maar ook het verlangen in ieder mens naar perspectief en herstel van het leven. Ook naar slachtoffers van misdrijven moet onze volle aandacht uitgaan, ook van de kerk. Slachtoffers kunnen blijvend de gevolgen van een misdrijf voelen.

In de gevangenis ben ik dieper gaan geloven. Ik heb ervaren dat God aanwezig was als ik bad samen met een gedetineerde. In de kerkdiensten voelde ik Zijn aanwezigheid als we samen zongen en luisterden naar de Bijbelverhalen. En vooral ook als ik de zegen uitsprak. Ik heb gezien hoe mensen in verbondenheid met God staande bleven in een diepe crisis van het bestaan. Het geloof is een sterke kracht om tot herstel van het leven te komen.

Meer informatie over het pastoraat in de gevangenis is te vinden op www.gevangenispredikant.nl

Voor mij is de kerk in de gevangenis alleen dan geloofwaardig als er ook aandacht is voor de toekomst van de gedetineerden. Daarom ben ik in 1981 begonnen met de Stichting Exodus. Inmiddels is Exodus uitgegroeid tot een grote organisatie met 11 huizen voor begeleid wonen, verspreid door heel Nederland met professionele medewerkers en vrijwilligers. Zie ook www.exodus.nl